Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-01-24 VKN 2021-0150

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
21

Yttrande över motion 2021-26 av Talla Alkurdi (S) m. fl om en sammanhållen vårdkedja för prostatacancervården.

Region Stockholm ansvarar för mer än 20 procent av prostatacancervården i Sverige. 2016 infördes vårdval specialiserad urologi, vilket har medfört att prostatacancervården i dag är splittrad och ojämlik, med skiftande kvalitet och flera olika vårdgivare. Många män upptäcker sin prostatacancer för sent En sent upptäckt prostatacancer medför en krävande behandling, som ofta inte är botbar. Trots målet om att 70 procent av allvarlig misstanke om prostatacancer ska utredas inom sammanhållna och personcentrerade vårdförlopp, SVF, utreddes enbart 41 procent inom SVF under de första 6 månaderna av 2021. Av de patienter som fick en prostatacancerdiagnos 2021 fick endast 44 procent vård inom utsatt tid. Dagens prostatacancervård drivs på flera vårdnivåer där patienten riskerar komma i kläm vid överlämningar mellan de olika vårdnivåerna.

Många män som låter testa sig regelbundet är över 80 år och låter testa sig i onödan. PSA-testningen är utbredd i Region Stockholm och uppskattningsvis skickas 70 % av remisserna från privata vårdgivare (RCC förstudie, 2019). Den omfattande och oorganiserade PSA-testningen har lett till överdiagnostisering där män med ofarlig prostatacancer genomgått en onödig cancerbehandling. Sammantaget har en fragmenterad prostatacancervård av skiftande kvalitet varit kostnadsdrivande och det går inte att bortse från att det även inneburit lidande för patienterna.

Redan när vårdval specialiserad urologi infördes påtalades behovet av en nivåstrukturering i en kommande revidering. Tjänstemän på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har utrett PSA-vården under flera år utan att landa i hur en nivåstrukturering ska genomföras. Regionalt cancercentrum presenterade 2018 förslag på hur Prostatacancer kan organiseras, utan resultat.

Förfrågningsunderlaget för specialiserad urologi reviderades från 1 oktober 2021 utan nivåstrukturering med hänvisning till att organiserad prostatacancertestning, OPT, ska genomföras som pilotprojekt på Karolinska universitetssjukhuset, utanför vårdvalsavtalet för specialiserad urologi med start under 2022.

Syftet med OPT är att bidra till ett bättre forskningsunderlag för att Socialstyrelsens ska kunna fatta ett beslut om en metod lämplig för en

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-01-24 VKN 2021-0150

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
21

nationell prostatacancerscreening. En expertgrupp på RCC tog fram *Nationella rekommendationen för införande av OPT, 2020*. En stark rekommendation för att påbörja OPT var att försäkra en sammanhållen vårdprocess för att män som får en diagnos ska kunna omhändertas på ett optimalt sätt.

Starten av OPT-projektet i Region Stockholm har skjutits upp flera gånger av olika anledningar. Under tiden har flera framgångsrika studier presenterats och professionen menar att Socialstyrelsen nu i princip har ett underlag för att pröva förutsättningarna för en metod lämplig för nationell screening.

Prostatacancercentrum möjliggör en sammanhållen vårdprocess och kan leda den snabba utvecklingen som sker inom PSA-vården. Ett samlat ansvar i större organisationer krävs för att även kunna avsätta resurser för forskning och för att inkludera patienter med prostatacancer i kliniska forskningsprojekt, säkra kompetensförsörjningen och för att snabbt föra ut nya rön i regionen.

Sverigedemokraterna har lyft bristerna i organisationen av prostatacancervården och har även förslag på förändringar. Vi menar att det brådskar att ta fram en modell och fatta beslut om att genomföra en nivåstrukturering av prostatacancervården, företrädelsevis genom etablering av prostatacancercentrum. Tidsaspekten är avgörande för att Region Stockholm ska ha en organisation på plats, värdig en huvudstadsregion, när en rekommendation om nationell prostatacancerscreening blir aktuell.

Med anledning av ovanstående avser vi att rösta bifall till motionen.